

Den Haag, 28 augustus 2008

Architect Kees Willems geeft zijn visie op het Gildenplein

Een binnenplein dat uitnodigt tot spontane contacten

Het bouwkundig ontwerp voor het Gildenplein is in handen van architect Kees Willems van het Haagse architectenbureau Teeuwisse & Willems. Willems is een ervaren architect en ontwierp meerdere malen brede scholen in heel Nederland.

Belang van samenwerking

Ervaring bij eerdere projecten leerde Willems dat de brede-schoolgedachte - zoveel mogelijk de ontwikkeling van het kind stimuleren - vanuit de gebruikers moet komen en niet zomaar opgelegd kan worden omdat het toevallig interessant of financieel aantrekkelijk is één nieuw gebouw neer te zetten voor meerdere organisaties. Samen de ontwikkeling van het kind stimuleren kan alleen als er een goede samenwerking is tussen de organisaties. En die samenwerking is er volgens Willems: 'Tijdens de eerste contacten merkte ik al dat het initiatief voor het Gildenplein vanuit de gebruikers komt en dat zij graag samen willen werken. Dat is een goede basis voor het ontwerpproces.'

Architect Kees Willems

De ontwerpfase van een brede school is doorgaans een vruchtbare fase omdat daaruit vaak blijkt dat de betrokken organisaties samen meer kunnen bereiken omdat ze kunnen profiteren van elkaars middelen en mogelijkheden. 'Zo kan er ineens wel financiële of fysieke ruimte komen voor een uitgebreid handenarbeidlokaal of ruimte voor creatieve activiteiten', schetst Willems als voorbeeld.

Ruimte voor onderwijsontwikkelingen

Architect Willems is van mening dat een aantal ontwikkelingen in het onderwijs meer kans van slagen heeft binnen de kaders van een brede school: 'Een voorbeeld hiervan is de roep om inclusief onderwijs, waarbij kinderen met een handicap of leerstoornis dankzij extra ondersteuning in een gewone schoolomgeving kunnen functioneren.' Het is heel moeilijk voor een school hieraan te voldoen, deze kinderen hebben veel aandacht en begeleiding nodig, maar ook personeel en fysieke ruimte. Binnen het verband van een brede school kunnen scholen samenwerken en daardoor meer bereiken.

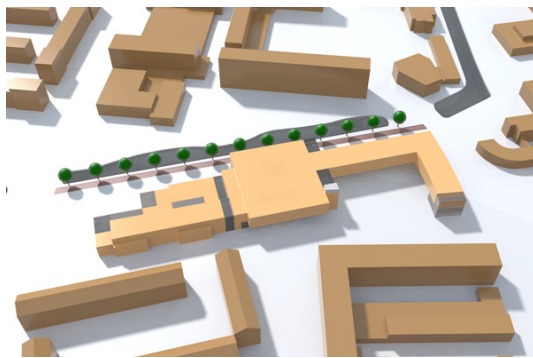
'Goede architectuur komt alleen tot stand onder goed opdrachtgeversschap'

Een andere ontwikkeling die Willems signaleert in het onderwijs is het streven naar het voortijdig opsporen van achterstanden en het monitoren van de ontwikkeling van het kind, ook wel doorgaande leerlijn genoemd: 'Het mag voor zich spreken dat dit een stuk gemakkelijker gaat wanneer de communicatielijnen tussen betrokken organisaties kort zijn en de fysieke afstand klein.'

Ontwerp

Willems heeft alle vertrouwen in het ontwerpproces dankzij de enthousiaste mensen die vanuit alle organisaties betrokken zijn. 'Goede architectuur komt alleen tot stand onder goed opdrachtgeverschap', aldus Willems die het belangrijk vindt dat gebruikers zich thuis voelen in het gebouw.

Het Gildenplein moet uitnodigen tot ontmoeting en gastvrijheid uitstralen. Dat zijn belangrijke voorwaarden voor een gebouw dat een centrumfunctie in de buurt gaat vervullen. Architect Willems betreft daarom de toekomstige gebruikers bij het ontwerpproces. Hij wil hen inspireren. Zijn einddoel is dat zij voor ogen zien wat de mogelijkheden zijn van een nieuw gebouw en welke kansen de samenwerking tussen alle organisaties biedt. 'Uiteindelijk is het belangrijk dat iedere gebruiker zichzelf herkent in het gebouw en dat elke organisatie een ruimte heeft met een eigen uitstraling.' Een behoorlijke opgave voor een gebouw met een oppervlakte zo groot als een voetbalveld.

Schets voor het ontwerp van het Gildenplein

Uit de vijf bureaus die deelnamen aan de architectenselectie koos de Stichting Schepenen voor architectenbureau Teeuwisse & Willems. Het uitgangspunt achter de ideeën van Teeuwisse en Willems is een combinatie van ruimtes voor gezamenlijk gebruik en eigen ruimtes. 'Het centrum van het gebouw is voor gezamenlijk gebruik en vormt het kloppend middelpunt van het Gildenplein. Het lijkt op een dorpsplein of binnenplein, waar de verschillende organisaties en de mensen elkaar spontaan ontmoeten. Via het binnenplein hebben de gebruikers toegang tot de kleinere ruimtes van de verschillende organisaties', aldus Willems

Gemoedelijk dorpskarakter

'Het Gildenplein wordt een mooi en herkenbaar dorpje waar een grote groep mensen elk een eigen plek heeft', aldus de architect. Willems wil in het Gildenplein het oude dorpskarakter terugbrengen waar mensen elkaar kennen en het vanzelfsprekend is dat je elkaar helpt.

Het binnenplein is gemakkelijk om te bouwen tot grote zaal, geschikt voor lezingen, toneelstukken of grote bijeenkomsten. Vanuit het centrale plein kunnen bezoekers naar de sportzaal op de eerste verdieping. Door de niveaoverschillen wordt het een veelzijdige ruimte met diverse zichtpunten. De positie van de verschillende gebruikers ten opzichte van elkaar zorgt voor een goede integratie van gebruikersfuncties. Beide scholen zitten dicht bij de gemeenschappelijke voorzieningen en dicht bij elkaar. Willems: 'De onderlinge afstand hebben we bewust klein gehouden. Zo kunnen de scholen optimaal gebruikmaken van elkaars voorzieningen, zoals een mediatheek.'

Willems streeft ernaar het gebouw voor het Gildenplein zodanig te ontwerpen dat door efficiënt en flexibel ruimtegebruik het gebouw niet alleen de komende tien jaar voldoet aan de eisen die het onderwijs stelt, maar ook over dertig of veertig jaar. Bijvoorbeeld door boven de scholen woningen te bouwen die eenvoudig omgevormd kunnen worden tot schoollokalen.

Stedenbouwkundige inpassing

Het Gildenplein zal nadrukkelijk een wijkfunctie vervullen in de Gildewijk. Willems verwacht dat de uitstekende locatie - dichtbij het winkelcentrum, aan de rand van een waterpartij en centraal in de wijk - bij zal dragen aan het succes van de wijkfunctie. Hij waardeert het groene karakter van de Schepenenstraat, iets dat bij de stedenbouwkundige inpassing veel aandacht vraagt. Het gebouw moet aansluiten op de bestaande bebouwing en hechten in de omgeving, wil het op natuurlijke wijze de wijkfunctie kunnen vervullen. Op het verhoogde parkeerdek is ruimte voor een ontmoetingsplein voor de wijk, grenzend aan het ontmoetingsplein van het gebouw.

Ontwerpproces

Luisteren, verbeelden, bouwen, leven: dat is de werkwijze van Teeuwisse & Willems architecten en adviseurs. Het betekent dat architect Kees Willems luistert naar de gebruikers van het gebouw: 'Ik ben in gesprek met gebruikers, verdiep me in hun werkwijze en inventariseer wat ze nodig hebben. Door gesprekken of via workshops verzamel ik alle relevante informatie die ik nodig heb voor het definitieve ontwerp.' Het is een intensieve en belangrijke fase in het ontwerp en is bepalend voor de gebruiksvriendelijkheid van het gebouw.

Willems benadrukt dat niet het gebouw bepalend is voor het succes van het Gildenplein, maar de samenwerking tussen alle organisaties. 'Ik bezocht eens een brede school waar drie basisscholen nog steeds elk een eigen conciërge hebben', vertelt Willems. 'Dat was echt een gemiste kans, omdat je juist bij het beheren van een gebouw prima kunt samenwerken en voordeel kunt behalen.'